

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.05.1976, sp. zn. 2 Tz 11/76, ECLI:CZ:NS:1976:2.TZ.11.1976.1

Číslo: 55/1976

Právní věta: K poskytování ubytování za úplatu na přechodnou dobu podle § 397 a násl. obč. zák. se nevyžaduje přivolení národního výboru a nelze je tedy bez dalšího považovat za neoprávněnou výdělečnou činnost ve smyslu § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. O nedovolenou činnost by mohli jít jen tehdy, kdyby bylo poskytování takového ubytování v rozporu s pravidly socialistického soužití podle čl. VI obč. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.05.1976

Spisová značka: 2 Tz 11/76

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přečin proti zájmům socialistického hospodářství

Předpisy: 150/1969 Sb. § 2 písm. c) 40/1964 Sb. čl. VI
§ 397
§ 398

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55/1976 sb. rozh.

K poskytování ubytování za úplatu na přechodnou dobu podle § 397 a násl. obč. zák. se nevyžaduje přivolení národního výboru a nelze je tedy bez dalšího považovat za neoprávněnou výdělečnou činnost ve smyslu § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. O nedovolenou činnost by mohli jít jen tehdy, kdyby bylo poskytování takového ubytování v rozporu s pravidly socialistického soužití podle čl. VI obč. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 24. 5. 1976 sp. zn. [2 Tz 11/76.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR zrušil Nejvyšší soud ČSR trestní příkaz okresního soudu ve Strakoncích ze dne

3. 10. 1975 sp. zn. 4 T 340/75, kterým byl obviněný J. N. uznán vinným přečinem proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. a odsouzen k podmíněnému

trestu odnětí svobody a k trestu peněžitému, a okresnímu soudu ve Strakonících přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Okresní soud ve Strakonících vydal se souhlasem prokurátora podle § 314e odst. 1 tr. ř. dne 3. 10. 1975 sp. zn. 4 T 340/75 trestní příkaz, jímž obviněný J. N. byl uznán vinným přečinem proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se dopustil tím, že v letech 1971 až 1975 v Bělčicích pronajímal bez povolení MNV v Bělčicích v domě čp. 27 za úplatu v letních měsících 1971 až 1975 pokoje k ubytování hostů za účelem rekreačního pobytu a utržil za to v roce 1971 2000 Kčs, v roce 1972 2000 Kčs, v roce 1973 3000 Kčs, v roce 1974 3500 Kčs a v roce 1975 3500 Kčs. Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody na dva měsíce podmíněně na jeden rok; dále mu byl uložen peněžitý trest ve výši 3000 Kčs a pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody na jeden měsíc. Odpor nebyl podán, takže trestní příkaz se stal pravomocným.

Proti tomuto trestnímu příkazu podal ve prospěch obviněného generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona do výroku o trestu. Namítá, že obviněnému již nemohl být uložen vedle trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců další náhradní trest odnětí svobody za trest peněžitý pro případ, že by jeho výkon mohl být zmařen. Je proto navrhováno výrok o uložení náhradního trestu za trest peněžitý zrušit.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal napadený trestní příkaz v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. a shledal, že jím byl porušen zákon, a to v širším rozsahu než jen ve vytýkaném směru.

Je třeba souhlasit se stížností pro porušení zákona, že uložený trest je v rozporu s ustanovením § 314e odst. 2 tr. ř. Podle něho náhradní trest za trest peněžitý nesmí ani spolu s trestem odnětí svobody přesahovat dva měsíce. Považoval-li okresní soud tresty, které uložil, za přiměřené, nemohl je uložit trestním příkazem, ale měl nařídit hlavní líčení a rozhodnout ve věci rozsudkem.

Vadný je i výrok o vině. soud především nesprávně vyložil předpis ministerstva obchodu ČSR ze dne 7. 3. 1973 č. j. 37004/1973. tímto předpisem byly stanoveny zásady pro využívání lůžkové kapacity v soukromí pro krátkodobé ubytování prostřednictvím cestovních kanceláří a nevyplývá z nich, že platí i pro případy poskytování sezónního přechodného ubytování mezi občany přímo (tedy bez zprostředkování cestovních kanceláří).

Podle § 397 obč. zák. lze nemovitost nebo její část dohodou přenechat jinému k dočasnému užívání; za užívání lze dohodnout přiměřenou náhradu. Podle tohoto ustanovení obč. zák. není tedy vyloučeno přenechat formou pronájmu jiným osobám nemovitost nebo její část (tedy i zařízenou místnost) za přiměřenou úplatu na kratší dobu, např. po dobu lázeňského léčení, za účelem rekreace, turistiky apod. K uzavření takové smlouvy občanský zákoník nepředepisuje přivolení národního výboru (na rozdíl např. od instituce přenechání části bytu - § 394 odst. 2 obč. zák.); proto poskytování ubytování za platu na přechodnou dobu není činností neoprávněnou ve smyslu § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb.

O přenechání nemovitosti nebo její části k dočasnému užívání (§ 397, § 398 obč. zák.) půjde však jen tehdy, jestliže výkon práv a povinností vyplývajících z těchto vztahů není v rozporu s pravidly socialistického soužití (čl. VI zásad občanskoprávních vztahů). šlo-li by proto o déle trvající, popř. trvalé provozování ubytovacího zařízení po živnostensku, bylo by třeba k takovému výdělečnému podnikání povolení národního výboru a bez něho by šlo o činnost neoprávněnou.

Pro rozlišení, zda jde o ten, či onen případ, je třeba zjišťovat a hodnotit zejména: x- délku doby, po kterou byla taková činnost vykonávána, x- počet ubytovaných osob současně a počet ubytovaných

osob v celém období (sezóně), x- povahu stavby, zejména šlo-li o rodinný domek nebo jiný druh stavby a v té souvislosti počet poskytovaných místností, popř. lůžek k těmto účelům, x- druh poskytování dalších služeb (zařízení místností, poskytování lůžkovin, poskytování snídaní nebo jiné obsluhy), x- výši dohodnuté úplaty.

Teprve po zjištění a na základě posouzení všech uvedených okolností jednotlivě i v souhrnu lze dospět k bezpečnému závěru, šlo-li o přenechání nemovitosti nebo její části k dočasnému užívání, k čemuž nebylo třeba přivolení místního národního výboru, či zda šlo o výdělečné podnikání již nad rámec těchto občanskoprávních vztahů. V té souvislosti je třeba připomenout, že obviněný ve veřejném zasedání uvedl, že při nedávném projednání dědictví po matce byl dům čp. 27 v Bělčicích posouzen jako rodinný domek. Nebyly zjišťovány ani některé další okolnosti příkladmo výše uvedené, které jsou důležité k posouzení stíhané činnosti obviněného.

Bylo proto třeba porušení zákona vyslovit, napadený trestní příkaz zrušit a okresnímu soudu ve Strakonicih přikázat ve věci znovu jednat a rozhodnout. Na okresním soudu bude, aby doplnil řízení ve shora naznačených směrech a pak ve věci znovu rozhodl řídě se vysloveným právním názorem Nejvyššího soudu ČSR.